

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Към екологично ефективна икономика: превръщане на икономическата криза във възможност за нова енергийна ера“

(проучвателно становище)

(2010/C 128/05)

Докладчик: г-н OSBORN

На 3 юни 2009 г. предстоящото тогава шведско председателство на Съвета на Европейския съюз поиска от Европейския икономически и социален комитет да изготви проучвателно становище относно

„Към екологично ефективна икономика: превръщане на икономическата криза във възможност за нова енергийна ера“.

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 12 октомври 2009 г.

На 457-ата си пленарна сесия, проведена на 4 и 5 ноември 2009 г. (заседание от 5 ноември), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 164 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 8 гласа „въздържал се“.

1. **Заклучения и препоръки**

1.1. Основните развити икономики в света признават необходимостта да постигнат намаляване от поне 80 % на емисиите си на парникови газове до 2050 г. като част от глобалното действие, необходимо за свеждане на рисковете от изменението на климата до поносими размери. Следователно е необходимо веднага да започнат сериозни промени в енергийната база на напредналите икономики веднага.

1.2. Тази година ЕС започна този процес със съществената програма за енергетиката и изменението на климата, съгласувана от Съвета и Парламента, за намаляване на емисиите с 20-30 % до 2020 г. Но тази програма все още предстои да се осъществи, а скоро се налагат и допълнителни действия за постигане на целта за 2050 г.

1.3. Настоящата икономическа криза е заплаха, но и възможност. Заплахата произтича от това, че справянето с непрекъснатите икономически проблеми ще обсеби наличното политическо внимание и всички налични ресурси, както и от това, че мерките ще бъдат съсредоточени върху възвръщане към предишното състояние на нещата и към същото темпо на нарастване на емисиите. Възможността се създава от факта, че може да се направи много за разчупване на ограниченията и възприемане на екологично ефективна стратегия с винаги печеливш изход, която ще допринесе с съживяване на икономиката, подобряване на конкурентоспособността ѝ и създаване на нови работни места, като същевременно се трансформира енергийната база и значително се намалят емисиите.

1.4. ЕИСК изцяло подкрепя и насърчава всички вече предприети или предстоящи в Европа действия за насърчаване на екологичната ефективност, включително допълнителни мерки за:

— укрепване на действията за енергийната ефективност в нов План за действие за енергийна ефективност;

— укрепване на действията за възобновяемите енергийни източници в нов План за действие за възобновяемите енергийни източници;

— трайно залагане на изискванията на енергийна ефективност във всички програми за публични разходи;

— насърчаване и стимулиране на екологично ефективна данъчна реформа;

— стимулиране на политики за екологични обществени поръчки във всички публични органи.

1.5. За да се мобилизира действие и подкрепа в широк мащаб и да се запази конкурентното лидерство на Европа в света, ЕИСК предлага Комисията и институциите да насочат усилията си към ограничен брой конкретни трансформационни предизвикателства. По-конкретно Комитетът посочва три трансформации, които биха могли да имат капацитета да ангажират общественото внимание и подкрепа като големи европейски инициативи и програми:

— към слънчевата енергия и други възобновяеми енергийни източници;

— към изцяло електрическият автомобил;

— към сградите с нулеви емисии.

Ясно е, че широкото разпространение на електрическите автомобили трябва да се придружава от допълнително усилие за производство на по-голям дял електроенергия от източници, които на свой ред не пораждаат значителни нетни въглеродни емисии, за да не се допусне въглеродните емисии да се изместят просто от автомобилите към енергийните централи.

1.6. ЕИСК прави предложения за изграждането на силни публично-частни партньорства за оформяне и насочване на тези трансформации и ангажиране на възможно най-широка подкрепа от бизнеса, други подходящи институции и широката общественост. Предлага също да се въведе нова форма на екологични еврооблигации, които да осигурят допълнителна финансова подкрепа за някои от тези промени.

1.7. ЕИСК настоява нова инициатива за екологична ефективност, подобна на описаната в настоящото становище, да се превърне в ядрото на новата Лисабонска стратегия, която ще насочва напредъка към по-устойчиво бъдеще.

2. Контекст

2.1. Основните причини, за да се стремим да преминаем бързо към по-ефективна в екологично отношение икономика, са добре известни. Изменението на климата, предизвикано от емисиите на парникови газове, вече причинява сериозни проблеми в много части на света и е почти сигурно, че през следващите години тези проблеми ще се задълбочат.

2.2. Същевременно, тъй като изменението на климата става по-сериозно, във все по-голяма опасност се превръща перспективата световните запаси от петрол и газ да се изчерпят и това да доведе до недостиг на суровини в бъдеще с все по-високи и по-непостоянни цени. Региони като Европа, които разчитат на внос за много от суровините си, трябва да намалят уязвимостта си и да увеличат сигурността си, като снижат общото си търсене на енергия и добиват по-голям дял от енергията си от наличните местни възобновяеми енергийни източници.

2.3. Взети заедно, тези две дългосрочни стратегически предизвикателства означават, че светът трябва да постигне огромно намаляване на емисиите на парникови газове и да направи сериозна стъпка към екологичната ефективност. Лидерите на Г-8 се съгласиха по принцип, че напредналите икономики ще трябва да постигнат намаляване на емисиите на парникови газове с 80 % до 2050 г. За постигането на тази цел вече беше поставено началото на някои от промените в енергийната база на икономиката, но за изпълнение на целта трябва значително да се ускори темпото на промените.

2.4. Много от това, което трябва да се направи, вече е известно и може да се постигне с доказани технологии. В Световната енергийна прогноза на МАЕ за 2008 г. се предвижда, че над 50 % от мерките за намаляване, чрез които към 2030 г. да се задържи концентрацията под 450 милионни части CO₂, могат да се изпълнят чрез въвеждането на съществуващи технологии за енергийна ефективност. Съществуват разходоефективни мерки, които могат веднага да се приложат, както от страна на търсенето (сгради, промишленост, транспорт), така и на предлагането (напр. когенерация на електричество, промишлено и регионално производство на топлоенергия). Необходими са обаче повече мерки, за да се помогне на участниците на пазара за по-бързото им внедряване.

2.5. Като се надхвърлят съществуващите технологии, нови технологии за енергийна ефективност и с ниски въглеродни емисии трябва да са на разположение за широко внедряване на пазара за постигане на допълнителните намаления, които ще са наложителни, през следващите десетилетия. В анализите на МАЕ за перспективите на енергийните технологии за 2008 г. се подчертава необходимостта от ранни мерки за мобилизиране на частната

НИРД и насърчаване на ученето по цялата верига от доставчика на технологията до оператора и потребителя ѝ, за да се възприемат по-бързо новите технологии, като бъдат превърнати от обещаващи, но твърде скъпи демонстрационни проекти в надеждно и разходоефективно обичайно производство. Нужни са нови технологии, както за по-нататъшно подобряване на енергийната ефективност (напр. сгради с нулеви емисии, осветление, промишлени процеси), така и за намаляване на емисиите на CO₂ от енергоснабдяването (напр. електричество от слънчева енергия, улавяне и съхранение на въглерод, неизкопаеми горива за транспорта).

2.6. Всички тези промени са постижими. Но е необходимо рязко да се увеличи темпото на промяна. Европа и държавите-членки заедно с другите големи икономики трябва да положат още по-големи усилия, отколкото досега, за да разработят иновационни стратегии и да внедрят програми за сериозни промени в основните участващи сектори.

2.7. От особена важност са програмите за внедряване. Програмите за внедряване могат да осигурят стимулите за осъществяване на потенциала на наличните мерки за енергийна ефективност или за увеличаване на усвояването от пазара, което е необходимо, за да се стимулира частната НИРД и да се възприеме една нова технология. Те имат най-голям потенциал за осигуряване на двойни дивиденди – създаване на работни места и помощ за преминаване към екологично ефективни енергийни системи днес и същевременно инвестиране в ученето за осигуряване на по-ефективни и по-евтини технологии утре. Задачата е да се създадат програми за внедряване, които да насърчават конкуренцията и да стимулират инвестициите в НИРД на частната промишленост и да насърчават ученето по веригата производител-потребител.

2.8. Вече има няколко примера за успешни европейски усилия за подобряване на ефективността и извеждане на нисковъглеродни технологии на пазара. Програмата на ЕС за етикетиране за енергийна ефективност накара пазара на хладилна техника да постигне значително по-висока енергийна ефективност. Националните програми за модернизирани съществуващи сгради подобриха отоплителната ефективност. Националните програми за внедряване на производството на енергия от вятър сериозно увеличиха внедряването на тази технология и намалиха разходите, като същевременно създадоха индустрии на стойност множество милиарди евро в страните, където се прилагат.

2.9. Но бъдещите изисквания за ефективност и нови нисковъглеродни технологии остават огромни. Необходимо е колкото се може по-скоро да се съберат и предадат извлечените от тези усилия поуки и да се използват в нови съгласувани и обединени усилия за разпространяването и внедряването на новото поколение нисковъглеродни технологии в цяла Европа.

2.10. Някои от необходимите промени може да изискват основни поетапни промени в подхода и именно на тях трябва да се обърне внимание. Три примера сякаш предлагат конкретни възможности, които биха намерили добър отклик сред европейската общественост и биха постигнали поетапни промени и подобрения в екологичната ефективност:

— в областта на енергопроизводството все още трябва да се ускори темпото на преминаване към възобновяеми енергийни

източници. Слънчевата енергия все още е скъпа и маргинално използвана, но разходите постоянно падат и сега се търси нов сериозен тласък за по-голям напредък – за по-екстензивно прилагане както в малки по мащаб приложения, така и в по-големи производствени мощности. Енергопроизводството от вятър най-сетне се внедрява относително широко, но разходите трябва да спаднат още. Помпите за геотермална енергия вече демонстрират много добри резултати и би трябвало да се разработят бързо до степента, на която могат да се превърнат в стандартно изискване за всички нови жилищни и други сгради. Системите за поддържане на мрежата и инфраструктурата, както и за съхранение на енергия се нуждаят от нова визия и преконфигуриране, за да подкрепят много по-широко използване на възобновяеми енергийни източници чрез интелигентни дизайн и принципи на управление;

- автомобилът с нулеви емисии. Съществуват основни физически ограничения относно степента, до която може да се подобри работата на двигателя с вътрешно горене по отношение на емисиите на CO₂. В определен момент ще има трансформационна промяна към използване на изцяло електрически автомобили или автомобили с горивни клетки със зареждане от енергийни източници с ниски или никакви нетни емисии на парникови газове. Комитетът смята, че е на зрял моментът за определяне на ясни цели и срокове за тази промяна и за създаване на необходимата инфраструктура и форми на подпомагане;
- в строителството изграждането на сгради с нулеви нетни емисии започва да става възможно. Сега трябва да се направи сериозно усилие за превръщането на тази концепция от няколко любопитни прототипа в широкомащабно внедряване в нови и съществуващи жилища и други сгради. За тази цел във всички региони на ЕС следва да се изградят образцови нискоенергийни сгради, при чието проектиране да се отчитат климатичните и географските особености на региона. Такива сгради биха служили за пример.

2.11. Желателни са подобни действия и за насърчаване на по-нататъшното развитие и внедряване на технологиите за улавяне и съхраняване на въглерод и за разширяване на възможността на информационните технологии и интелигентни системи, които да допринесат за по-голяма екологична ефективност.

3. Ролята на правителствата и ЕС

3.1. ЕС има особено важна роля поради мащаба и широката обхват на някои от необходимите действия. Трансформация с необходимия мащаб и обхват може да се получи само чрез съгласувани действия на партньори от публичния и частния сектор в цяла Европа, а в някои случаи и в целия свят. ЕС вече предприема редица програми и пакети за насърчаване на енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници и прехода към нисковъглеродна икономика. Но тези усилия все още трябва да се укрепят и ускорят. В следващите параграфи се прави преглед на някои от основните области, в които са необходими нови европейски действия.

3.2. Научноизследователска и развойна дейност. От няколко години НИРД в Европа застина на около 1,84 % от БВП, което е много под съгласуваната цел от 3 %. Необходими са сериозни усилия, за да нарасне в посока към целта от 3 % и да се определи по-голяма част от програмата за подкрепа на прехода към нисковъглеродна икономика. Някои от по-радикално новите нисковъглеродни технологии са от тези, за които се изисква повече публично финансиране за НИРД, напр. улавянето и съхранението на въглерод, тънките фотоволтаични слънчеви панели, офшорните вятърни ферми в открито море и биогоривата от второ поколение.

3.3. Програмите за внедряване би трябвало да се създават така, че да се използват пазарните ниши за нови технологии и да се стимулират инвестициите в знание от участниците на пазара. Трябва да се използват синергиите с данъчните и промишлените политики. ЕС би трябвало да се съсредоточи най-вече върху най-големите необходими трансформации, като преминаването към електрически автомобил или сградите с нулеви емисии, които ще наложат технологично развитие на широк фронт, масивни инвестиции, широка инфраструктурна подкрепа и широкомащабно мобилизиране на заинтересоваността и подкрепата от страна на обществеността и потребителите и стимули. Трябва да се разширява опитът с платформите за енергийни технологии и те да се развият в проактивни програми за внедряване за необходимите ключови трансформации.

3.4. Определяне на стандарти. Регулаторните стандарти за минимални изисквания за енергийна ефективност за продукти и услуги играят съществена роля за насърчаване на напредъка. ЕС вече определи стандартите за минимална енергийна ефективност за някои ключови продукти, със срокове за по-нататъшни подобрения, които да се възложат в бъдеще. Но все още предстои тези програми да се направят по-изчерпателни и да се определят по-амбициозни кратко- и дългосрочни цели.

3.5. Разбира се, съществуват практически ограничения за темпото, с което може да се напредва, които трябва да се отчитат. Но също така е много важно да се запази натискът върху европейската промишленост, за да остане тя сред световните лидери по стандартите за ефективност, така че да запази силната си конкурентна позиция в период, когато световните пазари преминават към по-голяма екологична ефективност.

3.6. Обществени поръчки. Програмите за обществени поръчки могат да бъдат много мощен инструмент за предизвикване на подобрение в стандартите в ключови сектори на промишлеността, ако в спецификациите и договорните документи се включат подходящи условия. Смятаме, че ЕС би трябвало да продължи да води в определянето на много по-строги стандарти за енергийна ефективност, които да станат стандартни изисквания при провеждането на всички търгове за закупуването на стоки, услуги и сгради от публичния сектор. В оценката на всички проекти трябва да се включат критерии за екологична ефективност.

3.7. Някои регионални и местни власти в Европа са в авангарда по отношение на включването на стремежа към екологична ефективност във всички свои дейности. Но много други не са. Би могло да се помисли за двупосочна европейска инициатива – от една страна да се изтъкват най-добрите практики и да се стимулират останалите да ги следват, а от друга, да се насърчава систематизирането и хармонизирането на изискванията към тези органи за постигане на стандартите за екологична ефективност.

3.8. Стимули за частния сектор. В това отношение е изключително важно да се определи правилната цена за въглеродните емисии и Комитетът очаква от Комисията да продължи да развива схемата за търговия на въглеродни емисии за подходящите сектори и да насърчава по-нататъшното разширяване на облагането, свързано с въглеродните емисии, и в други области. Те биха могли да насърчават по-нататъшни действия по по-конкретни стимули, като използването на преференциални тарифи за стимулиране на инвестициите във възобновяеми енергийни източници. В някои случаи може да се наложи публичният сектор да си сътрудничи с частния за разработването на подходяща инфраструктурна подкрепа за най-важните нови технологии, напр. подкрепа за децентрализирани форми на енергопроизводство и интелигентни електропреносни мрежи.

3.9. Поведението на потребителите. Все още липсва съзнание или желание у потребителя за повече ефективност било в покупките, които прави, било в собствените решения за начина на живот. И обратното – регулаторите все още не разбират добре мотивите за поведението на потребителите и не знаят кой е най-добрият начин за насърчаване на търсенето на екологично ефективни стоки и услуги. Трябва да се разшири подкрепата за образование, повишаване на съзнанието и действия в общността. Трябва да се разшири и подобри етикетването на стоки и продукти с оглед излагането на информация за енергийните характеристики.

3.10. Професионално усъвършенстване и квалификация. Необходимо е много по-голямо усилие за включването на по-добро разбиране на нуждата и обхвата на енергийно ефективното производство и устойчивост в професионалната и техническата квалификация и преквалификация.

4. Възможности и заплахы в настоящата икономическа криза

4.1. Съществува опасност настоящата икономическа криза в света да затрудни бързия напредък към постигане на екологична ефективност. Средствата за нови инвестиции както в публичния, така и в частния сектор са ограничени и в повечето случаи се използват според краткосрочни приоритети.

4.2. Но щом световната икономика започне да се възстановява, биха могли да възникнат нови възможности за насочване на европейската икономика (и други главни икономики) в посока на по-устойчиво развитие. Много е важно за Европа да посрещне тези предизвикателства и да им отвърне положително, за да може да се представи добре в световната конкуренция за екологична ефективност и устойчивост, която със сигурност предстои.

4.3. В настоящата икономическа обстановка си струва внимателно да се разгледат особено някои конкретни области, основно в сферата на дейност на министерствата на финансите, икономиката и промишлеността:

4.3.1. Постигане на по-екологичен БВП. Икономическата криза възобнови интереса към разглеждане на недостатъците на БВП като измерител на цялостния напредък, както и към необходимостта да се предпочете по-широка концепция за благосъстоянието, която може да отчита социални и екологични фактори, освен представянето на паричната икономика. Трябва да се проследи работата на Комисията в тази област в светлината на скоростния доклад на икономиста Stiglitz за френското правителство.

4.3.2. По-екологични публични разходи. Няколко правителствата и Комисията предприеха съществени мерки, обвързани с пакети за публични разходи, които да стимулират икономиките и да предотвратят влошаването на положението към депресия. Европейският план за възстановяване, прокаран от Комисията, е добър пример за това как да се обвържат икономическите стимули с насърчаването на преминаването към по-екологична икономика, но той неизбежно има своите ограничения поради сравнително малките суми, с които е обезпечен. Може би моментът за въвеждане на допълнително стимулиращи пакети до голяма степен е отминал, но все още трябва всички програми за публични разходи да се преразглеждат от гледна точка на екологичната ефективност, за да се осигурят двойни ползи. В бюджетните процедури на ЕС и нейните държави-членки трябва да стане норма провеждането на систематични оценки на устойчивост на програмите за публични разходи.

4.3.3. По-екологични намаления на публичните разходи. През следващите няколко години внимателно ще бъдат разгледани всички програми за публични разходи, тъй като обществените власти търсят начини за пестене на разходите, за да си възстановят финансите. Когато се анализират области за реализиране на съкращения, вниманието би трябвало да се съсредоточи основно върху програмите за разходи с високо потребление на енергия или които противоречат на екологичната ефективност. Във връзка с това трябва да се отдели особено внимание на неправомерните субсидии, които подкрепят производството или потреблението на изкопаеми горива (напр. субсидиите за въгледобив или субсидираните цени на горивата за определени групи) и по този начин се получава двойно лишаване от ползи (изместване на други по-полезни публични инвестиции и изкривяване на условията за равнопоставена конкуренция в ущърб на самите технологии за възобновяемите енергийни източници и др., които ще се опитваме да изтъкваме). Дългоочакваното съобщение на Комисията за реформата на субсидиите би могло да бъде полезно, за да се активизира европейската дейност по тази тема.

4.3.4. По-екологично фискално ребалансиране. Вероятно ще се наложи известно коригиране на текущите фискални дисбаланси в данъчните равнища и баланси на много страни в Европа. Когато се въвеждат такива промени, не би трябвало да се забравя екологичното измерение. По-конкретно, в настоящия климат би трябвало да се предпочете по-високо облагане на енергията (от изкопаеми горива) пред облагането на труда, но със съответните гаранции за защита на положението на най-бедните и уязвимите. Комисията би могла да започне ново проучване сред държавите-членки, за да насърчи съгласувани действия за промяна в техните фискални стратегии в тази посока.

4.3.5. По-екологична подкрепа и реструктуриране на индустрията. Настоящата икономическа криза вече доведе до значителни правителствени интервенции в подкрепа или за реструктуриране на основни индустрии. Когато се провежда такава интервенция, основна цел винаги би трябвало да бъде насърчаването на ресурсната ефективност. Някои от конкретните предизвикателства на трансформирането, отбелязани в настоящото становище (електрическият автомобил, сградите с нулеви емисии и слънчевата енергия), могат да наложат конкретна интервенция и подкрепа, за да се превърнат в ядрото на новата икономика, около което да се създават нови инвестиции, нови фирми, нови работни места.

4.3.6. Нова иновационна стратегия. Предвиждаме възможността за нова роля на ЕС, която да помогне за насърчаване на възникването на европейски лидери от световна величина в основни сектори на нисковъглеродната технология в контекста на нова иновационна стратегия за Европа. ЕИСК предлага по-конкретно да се създадат работни групи - обединяващи участници от публичния и частния сектор, за постигане на напредък на равнището на ЕС по отношение на електрическия автомобил, сградите с нулеви емисии и слънчевата енергия. Във всички случаи действията трябва да се опират на работата на съществуващите платформи за НИРД в енергийните технологии и да задълбочат усилията в областта на широкомащабното разпространение и внедряване.

4.3.7. Във всеки случай те би трябвало да намерят пътища за промяна и да определят различните роли за НИРД и инвестициите от публичния и частния сектор. Те би трябвало да проучат нуждите от инфраструктурна подкрепа (напр. мрежа от точки за зареждане в подкрепа на широкото въвеждане на електрическите автомобили или програма за общинска подкрепа на домакинствата за подобряване на енергийната ефективност на домовете им). Те биха могли да проучат по какъв начин тези трансформации могат да бъдат предоставени на развиващите се страни (напр. слънчевата енергия за Африка), за да им се помогне да изпълнят ролята си в прехода към нисковъглеродна икономика.

4.3.8. Нови форми на финансиране - екологични еврооблигации? В настоящата икономическа обстановка в следващите години навсякъде в ЕС е вероятно да възникнат сериозни ограничения за публичните разходи (а вероятно и за частните инвестиции). Комитетът предполага, че ще са необходими иновативни форми на финансиране в подкрепа на нужните инвестиции за разпространяването на нови екологично ефективни технологии. Предлагаме да се обсъди създаването на екологични еврооблигации. Те могат да се рекламират като облигации със скромна, но гарантирана доходност, и като финансиране, осигуряващо развитие и внедряване на някои от ключовите нови технологии, като автомобилите с нулеви емисии и сградите с нулеви емисии. Те биха оползотворили широко разпространеното желание за съчетаване на сигурна форма на инвестиции с известен принос към по-добро бъдеще.

5. Нов тласък на европейско равнище

5.1. ЕС вече постави добро начало, като инициира преминаване към екологично по-ефективна икономика посредством целите, които си постави, и мерките, които реализира. Но е ясно, че това може да се счита само за начало. Продължаващите проблеми на световната икономика показват, че продължава да съществува необходимост от активен мениджмънт, който да предотврати връщането към неефективните и вредни модели на растеж и развитие от миналото. Началото на мандатите на нов Европейски парламент и нова Европейска комисия предоставя добра възможност за ЕС да усилва темпото и да даде нов тласък на екологичната ефективност и устойчивото развитие в Европа.

5.2. В краткосрочен план ЕИСК насърчава Комисията и шведското и последващите председателства да използват ранните възможности посредством:

- преразглеждане и обновяване на Лисабонската стратегия и Стратегията за устойчиво развитие;

- очертаване на нови финансови перспективи;
- преработването на Директива 2002/91/ЕО относно енергийните характеристики на сградите;
- проследяване на Съобщението на Комисията относно „Преополяване на препятствията за възобновяемите енергийни източници в ЕС“;
- насърчаване на инициатива за финансиране на устойчива енергетика под формата на съвместен проект на Комисията и на Европейската инвестиционна банка;
- поемане на нова енергийна политика за Европа през 2010 г. с планове до 2030 г. и визия до 2050 г.

5.3. ЕИСК признава потенциала на националния план за действие за енергийна ефективност (НПДДЕ) и националния план за действие за възобновяемите енергийни източници. Трябва да има бързо разпространение между и обратна връзка от държавите-членки на ЕС след първия кръг от анализи на плановете и енергично проследяване от страна на Комисията и институциите на изпълнението им.

5.4. Като отправя поглед напред, ЕИСК вижда постоянна нужда от това насърчаването на екологичната ефективност да залегне категорично и да бъде застъпено във всяка една от следните области на действителни или потенциални европейски дейности, разглеждани в настоящото становище:

- подкрепа за НИРД;
- подкрепа за програми за професионално усъвършенстване в областта на инженеринга, строителството и други основни области, в които да се включат задължителни елементи за екологична ефективност;
- включване на изисквания за енергийна ефективност във всички подходящи счетоводни стандарти, регулаторни практики и правила за оценка от финансовите отдели;
- превръщането на екологичната ефективност в приоритет за всички европейски разходни програми и обществени поръчки;
- насърчаване на екологизирането на всички програми за публични разходи на равнището на ЕС и на държавите-членки, като се използват систематично оценки на устойчивостта като основен инструмент;
- създаване на нови форми на финансиране на програми за сериозни промени;
- насърчаване на екологично ефективна данъчна реформа;
- премахване на неправомерните субсидии;
- насърчаване на нова иновационна стратегия с работни групи за конкретни ключови трансформации;
- насърчаване на добри практики в образоването на потребителите и общностните действия.

5.5. Смятаме, че ще има съществено конкурентно предимство за тези икономики, които успеят най-бързо да преминат към екологична ефективност – както и сериозен конкурентен недостатък за онези, които изостанат. Поради това настояваме целта за превръщане в една от най-екологично ефективните икономики в света да

бъде ядрото на обновената Лисабонска стратегия за бъдещето на европейската икономика, както и да залегне в европейските политики и програми по начин, подобен на препоръчания в настоящото становище.

Брюксел, 5 ноември 2009 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Mario SEPI
